

Brunel Legal
Hét juristenbedrijf van Nederland

Meer weten?

digitaal / nieuws

AI-onderzoekers zoeken dialoog met breed publiek

Een project om het gesprek over AI tussen wetenschappers en de samenleving op gang te brengen, heeft een NWO-subsidie ontvangen.

Marjolein van Trigt 24 augustus 2024

Bezoekers van AI 020, een AI-conferentie in Amsterdam, april 2024 – Patrice Börger

Wat vinden mensen eigenlijk van kunstmatige intelligentie (AI)? Welke vragen leven er, welke verwachtingen en angsten? Amsterdam AI zoekt inwoners op om in gesprek te gaan over de impact van AI. In eerste instantie binnen de stad, maar uiteindelijk is de bedoeling om een nationale dialoog op gang te brengen.

Interbestuurlijk toezichthouder financiën lokale overheden
Provincie Utrecht

Beleidsmedewerker vastgoed parkeren
Gemeente Groningen

Wetenschapscommunicatie

Onder de noemer Amsterdam AI werken de Amsterdamse kennisinstellingen, de gemeente en de Amsterdam Economic Board nauw samen op gebied van AI-ontwikkeling. Met het project ‘The AI Society: Conversations on the impact of Artificial Intelligence’ willen zij de dialoog over AI tussen wetenschappers en het publiek te bevorderen. Het project ontving onlangs een [NWO-subsidie](#) voor wetenschapscommunicatie vanuit de Nationale Wetenschapsagenda (NWA).

‘Er is veel behoefte aan maatschappelijke dialoog over AI,’ zegt Erik van Zwol van Amsterdam AI. ‘Die urgentie wordt zowel gevoeld op bestuursniveau van de Amsterdamse kennisinstellingen als op de werkvloer, bij individuele onderzoekers die soms handvatten missen om het gesprek over hun onderzoeksgebied aan te gaan.’ Die onderzoekers zijn soms al jaren bezig met fundamenteel onderzoek over AI en zagen met de komst van ChatGPT in november 2022 hun specialisme opeens wereldwijd in de schijnwerpers staan. Best even een overgang als je jarenlang in schaduw hebt geopereerd.

Verantwoordelijkheid

‘De onderzoekers zien ineens hun eigen onderwerp in het maatschappelijk debat verschijnen en voelen een soort verantwoordelijkheid om het gesprek aan te gaan met de brede maatschappij,’ zegt Van Zwol. ‘Het project valt of staat met de intrinsieke motivatie van onderzoekers om het gesprek aan te gaan. Het komt écht vanuit de wetenschap zelf.’

“
Er is veel behoefte aan maatschappelijke dialoog over AI.

Netwerk inzetten

De wetenschappers, van promovendi tot professoren, gaan fysiek in gesprek met allerlei doelgroepen uit de samenleving. Het project kent een groot aantal samenwerkingspartners: gemeente Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam, Universiteit van Amsterdam, CWI en de Hogeschool van Amsterdam, de Amsterdam Economic Board, NKI/AVL, Sanquin, Amsterdam UMC, NEMO, 3DUniversum, Ink Social Design Studio en de Nederlandse AI Coalitie. De financiering is voor twee jaar, maar als het aan de onderzoekers ligt, kent het project geen einddatum. In samenwerking met de Nederlandse AI Coalitie moeten de dialogen uitgroeien tot iets landelijks.

Om een breed publiek te bereiken, maken de onderzoekers gebruik van het netwerk van de samenwerkingspartners. Zo voert de gemeente al socratische dialogen om input op te halen voor de [gemeentelijke visie op AI](#), die in samenwerking met de inwoners tot stand komt. En wetenschapsmuseum NEMO wordt jaarlijks bezocht door honderdduizenden mensen uit alle lagen van de bevolking. ‘Daarnaast hebben we in Amsterdam AI een vrij grote medische tak, met de academische ziekenhuizen, het Antoni van Leeuwenhoekziekenhuis en het Nederlands Kankerinstituut’ vertelt Van Zwol. ‘Zo kunnen we met patiëntgroepen het gesprek aangaan over de vragen die daar leven over AI.’

post-ChatGPT-tijdperk

Het is de bedoeling dat de dialoog daadwerkelijk wederzijds is en dus niet alleen gaat om het dissemineren van wetenschappelijke kennis, maar juist om het ophalen wat er leeft, benadrukt hij. Wat heeft het publiek eraan om deel te nemen? ‘In het post-ChatGPT-tijdperk heeft vrijwel iedereen iets over AI gehoord. Veel mensen willen er iets mee of hebben er vragen over. Je hoort vaak terugkomen dat AI banen zal overnemen, of zaken zal ontmenselijken. Straks krijg je geen arts meer aan je bed maar een robot, en geen menselijke rechter maar een AI Judge, is de angst. Ook bestaan er misconcepties over de ‘intelligentie’ van AI, dat uiteindelijk maar algoritmie is. Dat wordt steeds moeilijker om uit te leggen naarmate het gesprek met ChatGPT ‘menselijker’ klinkt.’

“
Straks krijg je geen arts meer aan je bed maar een robot, en geen menselijke rechter maar een AI Judge.

Vragen over dagelijkse zaken

Tegelijkertijd valt het wel mee met de angsten die worden geprojecteerd op de samenleving, bleek eerder uit [onderzoek](#) van kenniscentrum Waag en de AI Coalitie. Een bekende valkuil voor beleidsmakers is dat ze vanuit hun eigen ideeën over de kansen en bedreigingen ervan aannames doen over wat er leeft in de samenleving over het onderwerp, terwijl het kennisniveau bij een breed publiek in werkelijkheid minder ver is ontwikkeld. Een soortgelijke ervaring had Van Zwol eerder bij de Klimaathelpdesk van de Universiteit Utrecht, waar klimaatwetenschappers de interactie aangingen met een breed publiek. ‘Die onderzoekers hielden zich dagelijks bezig met klimaatmodellen, maar de vragen die binnenkwamen gingen over dagelijkse zaken: is het verstandig om een elektrische auto aan te schaffen? Hoeveel zonnepanelen moet ik neerleggen? Iets dergelijks verwacht ik bij de vragen over AI. Die zullen vermoedelijk veel gaan over wat je ermee kunt en wat je mist als je er niets mee doet.’

Deel dit artikel

Marjolein van Trigt

Redacteur

Marjolein van Trigt is redacteur digitalisering bij Binnenlands Bestuur

[Bekijk alles van Marjolein van Trigt →](#)

Lees meer

digitaal

'Softwarelicenties zijn nu een veiligheidskwestie'

Digitale dreigingen en nieuwe wetgeving dwingen overheden om een beter overzicht te krijgen va...

digitaal

Geen Telegram voor Amsterdamse ambtenaren

Telegram staat op een lijst met verboden apps voor Amsterdamse ambtenaren, die i...

digitaal

Overheid en AI: wat is er vanaf volgend jaar verboden?

AI gericht op misleiding, risicobeoordeling voor criminaliteit, emotieherkenning ...

kennisp

Ma

G

Meer s

lokale e

zorg

← →

Plaats als eerste een reactie

U moet ingelogd zijn om een reactie te kunnen plaatsen.

[Maak een account](#) [Login →](#)

**MASTERCLASS
PUBIEK LEIDERSCHAP**

Meer Binnenlands Bestuur

[vacatures](#)
[events](#)
[whitepapers](#)
[abonnementen](#)
[online magazine](#)
[personalia](#)
[dossiers](#)

Service & Contact

[klantenservice](#)
[colofon](#)
[ingezonden stukken](#)
[nieuwsbrieven](#)
[adverteren](#)
[vacature plaatsen](#)
[algemene voorwaarden](#)
[privacy statement](#)

Volg ons

[Alle social media →](#)

Binnenlands Bestuur